
Ung thư bướu cổ

Hỏi:

Tôi năm nay 68 tuổi, khoảng hơn một tháng nay cổ tôi có mọc bướu, mới đầu nhỏ sau to dần. Tôi sờ không thấy đau nhưng nuốt nước miếng thấy cục bướu chạy lên chạy xuống. Tôi trước giờ không bệnh hoạn gì, thấy trong người vẫn khỏe nhưng con cháu nói có bướu phải coi chừng ung thư.

Xin bác sĩ cho biết cổ có bướu như vậy có nguy hiểm không? Tôi có cần phải đi khám bệnh không và nếu là ung thư có chữa được không?

Nguyễn Văn H.

Đáp:

Bướu cổ là chứng rất thường thấy. Phần lớn trường hợp là bướu của tuyến giáp trạng trước cổ. Tuyến giáp trạng hay thyroid gland là tuyến tiết ra kích thích tố giáp trạng giúp cho sự biến dưỡng của cơ thể và có rất nhiều nhiệm vụ cho sự tăng trưởng và hoạt động của tế bào nên rất quan trọng. Các bệnh gây ra thừa hay thiếu kích thích tố giáp trạng đều có thể gây nguy hiểm và cần phải chữa trị.

Nếu bướu cổ lớn chiếm hết cả tuyến giáp trạng và có lâu ngày, thường đây là trường hợp bướu lạnh gọi là goiter. Chứng này hay xảy ra nơi người đàn bà, nhất là hồi nhỏ ăn uống thiếu chất iodine, dễ gây ra bệnh goiter. Thường loại bướu này chỉ gây ra thiếu thẫm mỹ nhưng vì kích thích tố giáp trạng vẫn đầy đủ nên không nguy hiểm gì.

Tuy nhiên cần phải thử máu về giáp trạng gọi là thyroid tests để biết chắc chắn. Một số trường hợp chứng bướu cổ goiter làm tiết ra quá nhiều kích thích tố giáp trạng gọi là toxic goiter sẽ cần phải chữa trị.

Trường hợp mọc bướu trên tuyến giáp trạng trước cổ trong khoảng thời gian ngắn như trong câu hỏi trên, nhất là bướu nổi thành một cục cứng và lớn nhanh, nuốt nước miếng thấy chạy lên chạy xuống, sẽ cần phải định bệnh để biết là loại bướu lạnh hay là ung thư. Khoảng một phần ba trường hợp mọc bướu cổ thuộc loại bướu nước thyroid cysts. Bướu nước cysts là loại bướu lạnh, định bệnh

bằng siêu âm ultrasound hay dùng kim để hút nước ra thử.

Tuy nhiên nếu bướu thuộc loại cứng, không phải bướu nước, nếu lớn nhanh và to hơn 4 cm, sẽ phải nghi là ung thư. Điều quan trọng khác nữa là bướu cổ giáp trạng thường xảy ra nơi người đàn bà nhiều hơn đàn ông, nên nếu có bướu cổ loại cứng như nói trên ở người đàn ông, xác xuất là ung thư sẽ còn tăng thêm nữa.

Để định bệnh sẽ cần phải đi khám nghiệm, thử máu về thyroid tests, làm siêu âm ultrasound, làm thử nghiệm hấp thu chất phóng xạ iodine. Sau đó sẽ phải xem có tế bào ung thư hay không dưới kính hiển vi bằng cách dùng kim hút ra một miếng nhỏ gọi là needle aspiration biopsy. Nếu có ung thư, cần phải phân biệt thuộc loại ung thư nào.

Có ba loại ung thư bướu cổ chính: loại nhẹ nhất là papillary, loại trung bình gọi là follicular và nguy hiểm nhất là anaplastic. Phần lớn trường hợp (từ 70-90%) là loại ít nguy hiểm papillary.

Nếu ung thư chưa chạy đi đâu, loại này giải phẫu ngay sẽ coi như chữa khỏi hẳn. Tuy nhiên nếu lớn tuổi nhiều và ung thư đã chạy đi ra các hạch hay nếu chạy khắp cơ thể, sẽ gây ra tử vong sau vài năm dù có giải phẫu cắt bỏ.

Loại ung thư bướu cổ follicular tương đối nguy hiểm hơn tuy nhiên cách chữa trị cũng giống như loại trên là giải phẫu cắt bỏ gần hết tuyến giáp trạng và sau đó dùng chất phóng xạ iodine để diệt các tế bào giáp trạng còn sót lại. Nếu ung thư chưa chạy đi đâu, phần lớn các trường hợp đều có thể dùng phương pháp chữa phóng xạ iodine này để diệt hết tế bào ung thư.

Tuy nhiên thường sẽ phải theo dõi thường xuyên và chụp hình scan cả cơ thể cũng như thử máu chất thyroglobulin để theo dõi xem có tế bào ung thư nào sót lại hay không để chữa tiếp bằng phóng xạ.

Điều đáng chú ý là những bệnh nhân này vì không còn tuyến giáp trạng nên sẽ phải uống thuốc kích thích tố giáp trạng gọi là Synthroid cả đời để bồi bổ lại. Ngoài ra vẫn

phải thử máu thường xuyên mỗi 6 tháng để theo dõi.

Loại ung thư nguy hiểm nhất gọi là anaplastic, có thể làm chết trong vòng 6 tháng. Tuy nhiên loại này tương đối hiếm, hay xảy ra ở người lớn tuổi nhiều và khi định bệnh ra, thường ung thư đã chạy đi khắp cơ thể. Chữa trị bằng hóa học trị liệu chemotherapy hay dùng radiation cũng ít hiệu quả. Một vài loại ung thư giáp trạng hiểm hơn nữa gọi là thyroid lymphoma và medullary throid carcinoma ít thấy và cần phải chữa trị chuyên môn tùy theo loại.

Tóm lại bướu cổ thường hay xảy ra, phần lớn là những trường hợp bướu lạnh. Tuy nhiên nếu có cục bướu lớn nhanh và có những đặc điểm như đã tả trên, cần phải đi khám bệnh và làm các thử nghiệm cần thiết ngay để định bệnh có phải ung thư hay không và chữa trị càng sớm càng tốt, trước khi ung thư có dịp lan tràn đi khắp cơ thể gây nhiều nguy hiểm và tử vong.

BS Nguyễn Đình Phùng
